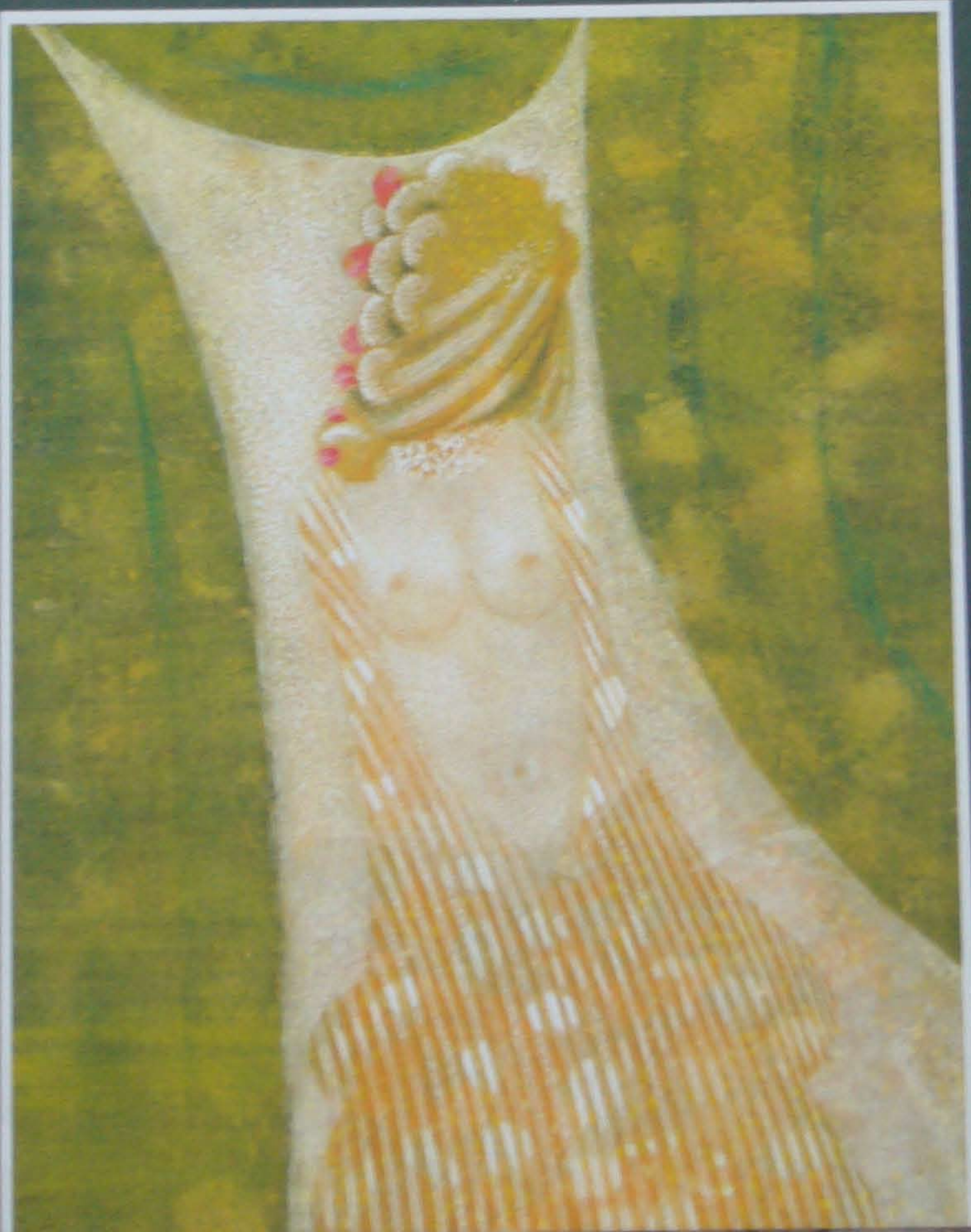

Jan Kudláček
1983

Manon Lescautová

ANTOINE FRANÇOIS PRÉVOST

ODEON

jí dojat do té
ě nutí zprone-
atek silná, aby
spoň v tomto
vů. Tento boj
oy mě přiměl,
jsem, že jsem
nou, byl-li její

elnula méně
e obávala, že
lí. Nikdy by
žno se bavit,
aší hotovostí,
nazšího, než
neoslňovala
rtány zábavy
y byla takto
spolehnout
la a třebaže,
e dát okusit
čelit jistým
la přednost
e mě opus-
nout toliko

, abych byl
é potřebné
ěsil víc než
koně a ko-

atajil jsem
ci-li zkusit
franků na
ručení při-
la sebevíc,

řibuzného.
třeba nej-
ou člověka
m večeri.
ouho o le-
e lze ode

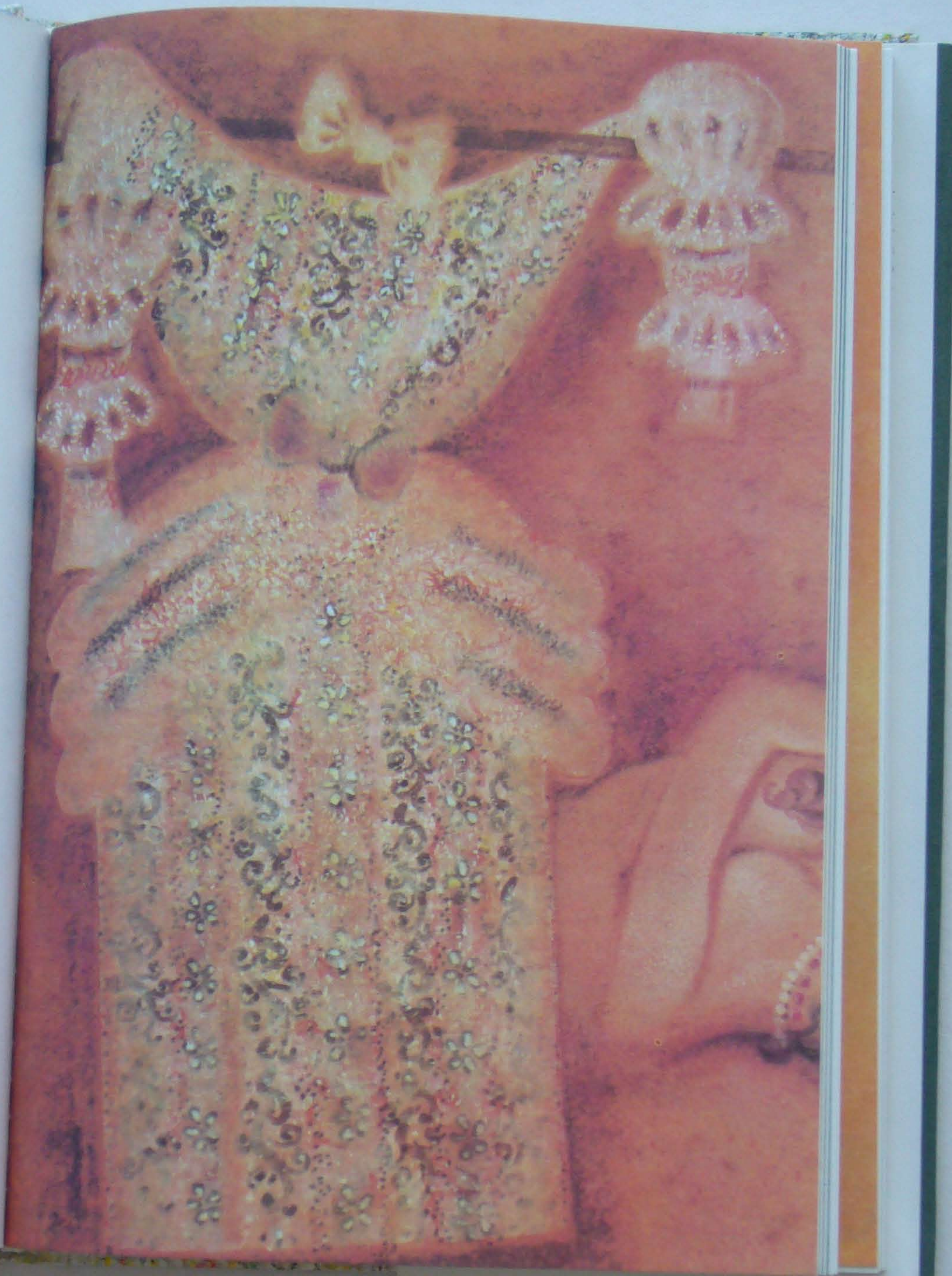
obešli jsme
jsme o tom
vaze býval po
více jsem ji
na ní odha-
ely pouta tak
štěstí v tom,
je příčinou
nejnešťast-
lít nejsladší-

a k mému
jemce daní.
šní, že jsem
stě pocituje
a podílu na
enlivě, klid,
st. Rozhodl
ka byla tak
skytne-li se
kající vlast-
e dovolení
nohl učinit

měnou, že
z peněžní
čínal jsem

nitky pra-
můj otec
e uchýlili,
být zasa-
ně několik
klonnosti
dmítnutí
jí a který
všechny

čení běž-
e hojněji
protože mi
ct pisto-
nožností.

M. Leboroni

L. SCARANUCCI

LE

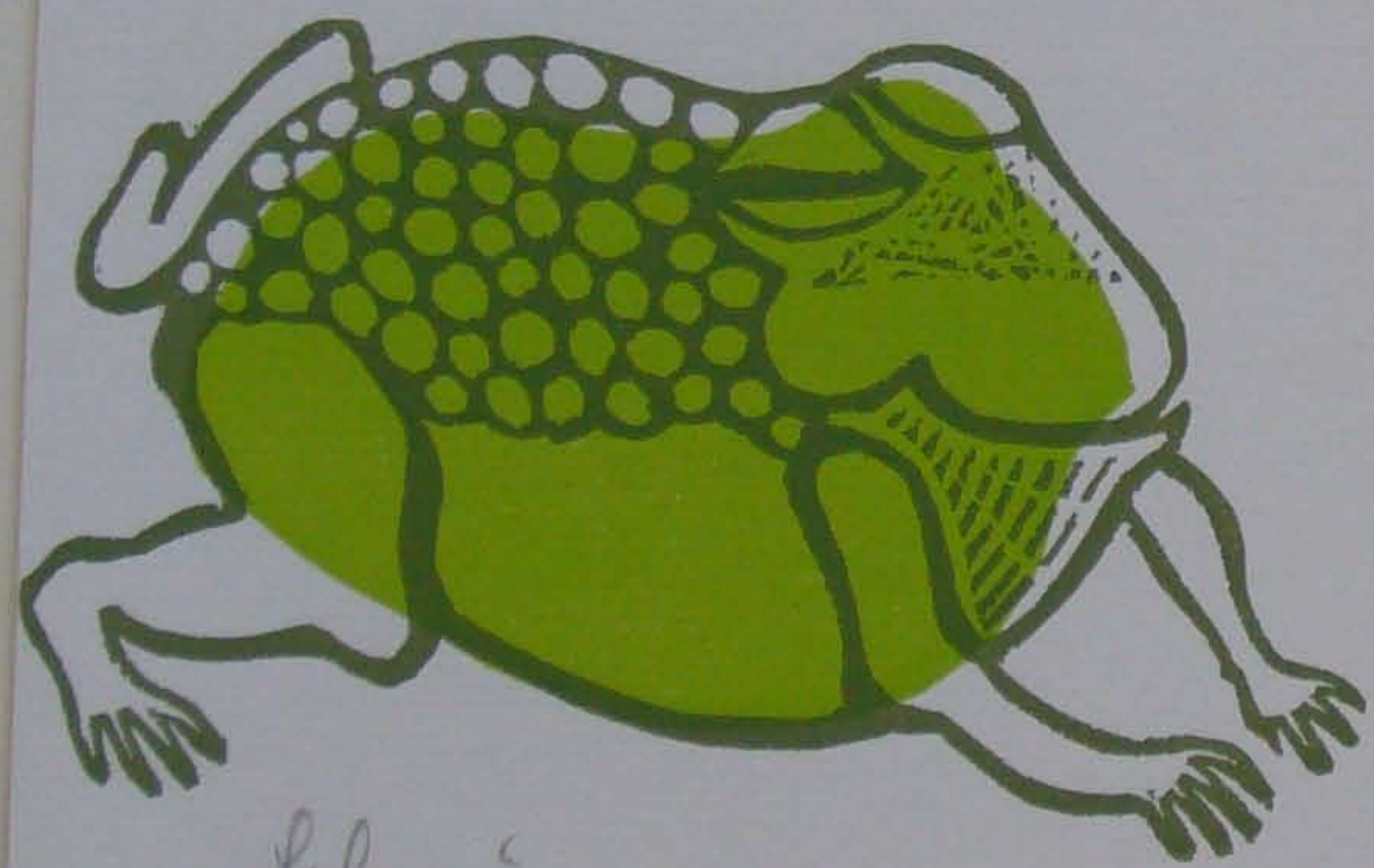

FAVOLE

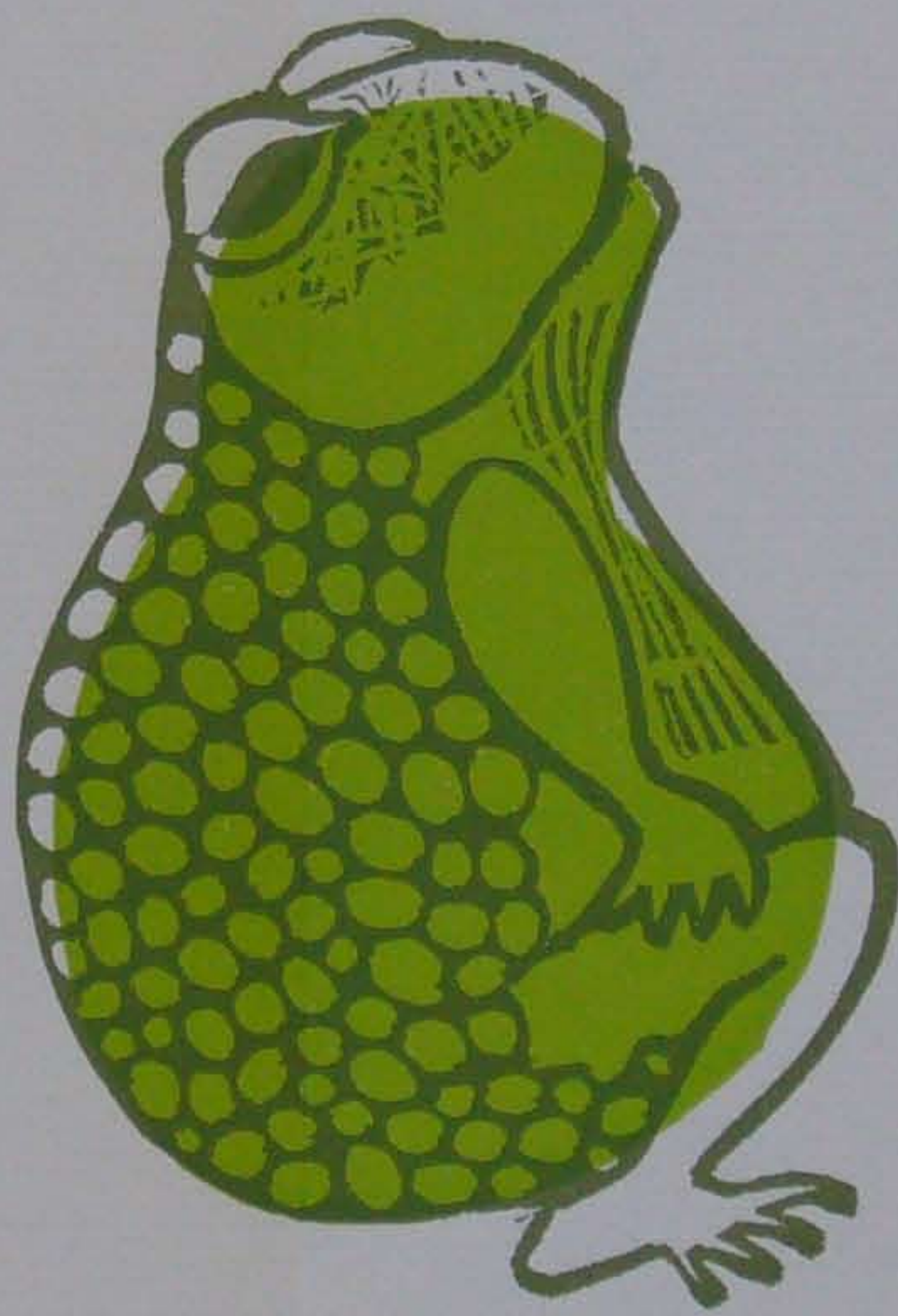
DI

FEDRO

ILLUSTRAZIONI: M. LEBORONI

Lilhe

Lehu

Lilwa

Karel Haloun
1983

SEN O TRÓJI

HEINRICH
ALEXANDER
STOLL

Životopisný
román
Heinricha
Schliemanna

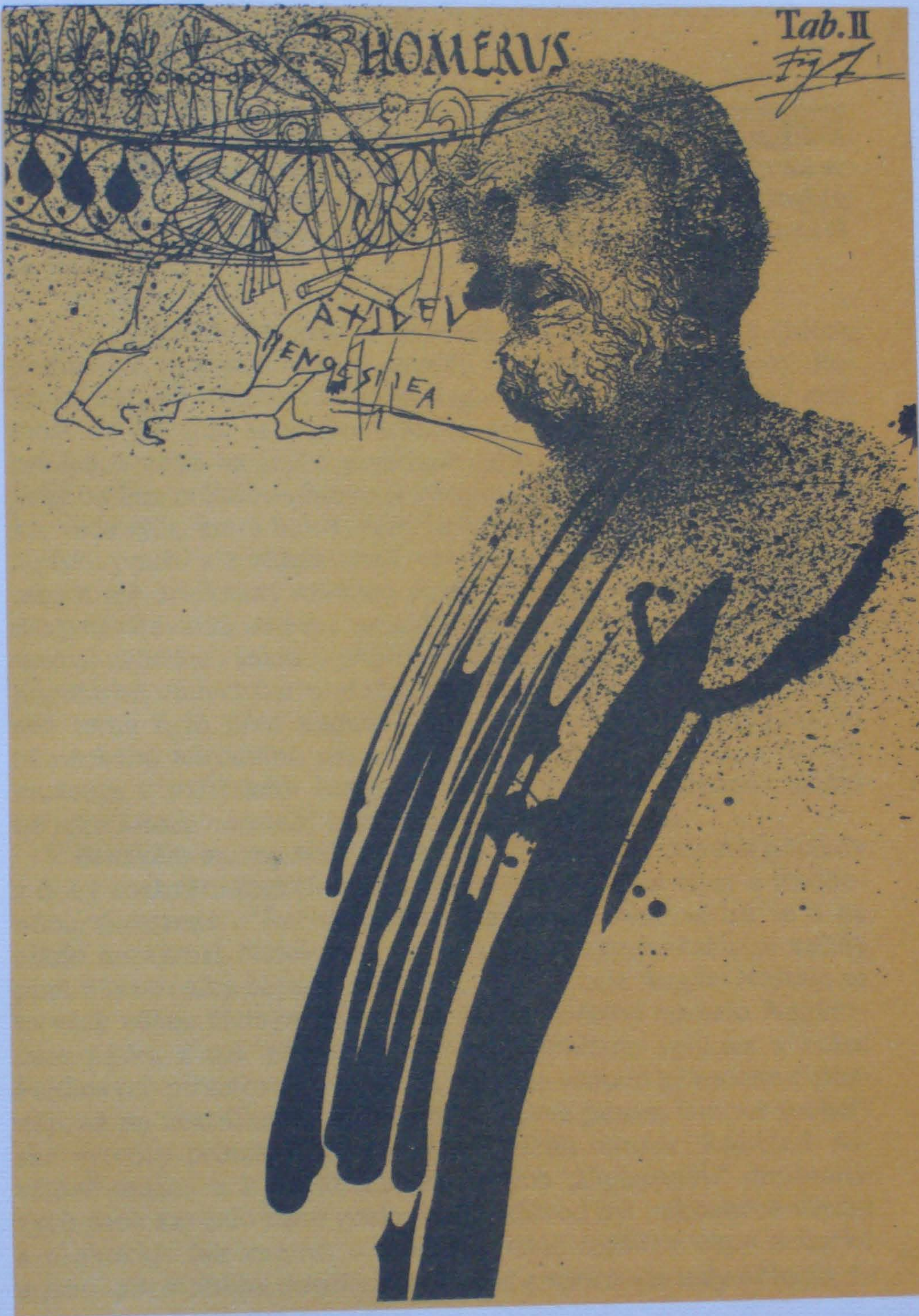

NAKLADATELSTVÍ SVOBODA

HOMERUS

Tab. II

Fig. 1

Eva Činčerová
1973

Flaubert Salambo

Gustave Salambo

Před sto jedenácti lety
Flaubertův román
svou touhu po
aby tak přesto
ale moderně kon
pečlivého a seri
Prostředí starově
tehdejšího světa
s mocí Říma, je
jeho studii i arc
Děj Flaubertova
napadnuto barb
o svou existenci
autorovu realism
moderního franc
aby s neobvyklo
kartaginského dě
průběhu bitev, s
i s živými obětm
Proto *Salambo* je
sociálního rozvr
kartaginského ob
a detailní realist
pro ony zevní h
ohňostrojem bar
Sama postava Sa
je smyšlená. Je s
věčného žensví,
ale zároveň něh
Uprostřed válč
osobních milost
je právě Salamb
vždy maximálně
aniž by se seber
a je stále znovu
Jisté ne jen pro
Především proto
nejvnitřnějších p
to je lásky k vlas
a očišťujícím int
s jakou se zmoc
činí ze *Salambo*

blíže poznat a přece věděla, že by ji jeho přítomnost uváděla do rozpaků. Vzkázala mu, že má zakázáno ho přijmout.

Hamilkar ostatně zakázal svým lidem, aby k ní vpustili numidského krále. Doufal, že oddalováním této odměny až do skončení války si udrží jeho oddanost; a tak Narr Havas ze strachu před suffetem odešel.

Počínal si však pánovitě vůči Stočlenné radě. Měnil její usnesení. Žádal výsady pro své muže a rozmístil je na důležitá místa. A barbari úžasem otvírali oči, když spatřili Numidany na věžích.

Překvapení Kartaginců bylo ještě větší, když na staré punské trirémě připlulo čtyři sta spoluobčanů, zajatých za sicilské války. Hamilkar vrátil totiž potají Kviritům posádky latinských lodí, zajatých před odpadnutím tyrských měst; a Řím mu výměnou za toto slušné jednání vrátil teď jeho zajaté. Pohrdl také nabídkami žoldnéřů na Sardinii a nechtěl ani uznat za své poddané obyvatele Utiky.

Hieron, který vládl v Syrakusách, byl stržen tímto příkladem. Potřeboval rovnováhu mezi oběma národy, aby si zachoval svou říši. Měl tedy zájem na záchraně Kananejských, prohlásil se za jejich přítele a poslal jim dvanáct set volů a padesát tři tisíce nebelů čisté pšenice.

Ještě hlubší důvod je však pobádal, aby pomohli Kartágu; cítil dobře, že kdyby zvítězili žoldnéři, všichni od vojáka až po umývače nádobí by se vzbouřili a žádná vláda, žádný panovnický rod by jim nemohl odolat.

Hamilkar mezitím táhl východními krajinami. Zahnal Galy a barbari se sami octli v jakémsi obležení.

Potom je začal znepokojovat. Přibližoval se a zase vzdaloval a těmito opakovanými přesuny vojsk je poznenáhlu vylákal z jejich obležení. Spendius musel za nimi. Matho nakonec povolil jako on.

Ale dále než za Tunis se nepustil. Uzavřel se v jeho zdech. Byla to velice moudrá umíněnost, neboť brzy uzřeli Narr Havase, jak vytáhl Chamonovou bránou se svými slony a vojáky; Hamilkar ho volal. Ale ostatní barbari se již potulovali provinciemi, stále v patách suffetovi.

V Klypeji přibral tři tisíce Galů. Poslal pro koně do Kyrenaiky, pro zbraně do Brutia a zahájil novou válku.

Gustav Salamb

Před sto jed
Flaubertův r
svou touhu j
aby tak přes
ale moderně
pečlivého a s
Prostředí sta
tehdejšího s
s mocí Řím
jeho studii i
Děj Flaubert
napadnuto l
o svou existe
autorovu rea
moderního f
aby s neobv
kartaginské
průběhu bit
i s živými ol
Proto Salamb
sociálního r
kartaginské
a detailní re
pro ony zev
ohňostrojen
Sama posta
je smyšlená
věčného žer
ale zároveň
Uprostřed v
osobních m
je právě Sa
vždy maxim
aniž by se s
a je stále zn
Jisté ne jen
Především j
nejvnitřněji
to je lásky k
a očišťující
s jakou se z
činí ze Sal

hořela překocná dřevěná věž a domy se rýsovaly neurčitě jako stupně zpustlého amfiteátru. Těžké dýmy stoupaly vzhůru a v nich se valily jiskry, jež se ztrácely v černém nebi.

Kartaginci, jež spalovala žizeň, se mezitím vrhli k cisternám. Vyloмили jejich brány. Na dně se prostírala jen bahnitá louže.

Co si teď počít? Vždyť barbarů bylo bez počtu, a až je přejde únava, začnou znovu.

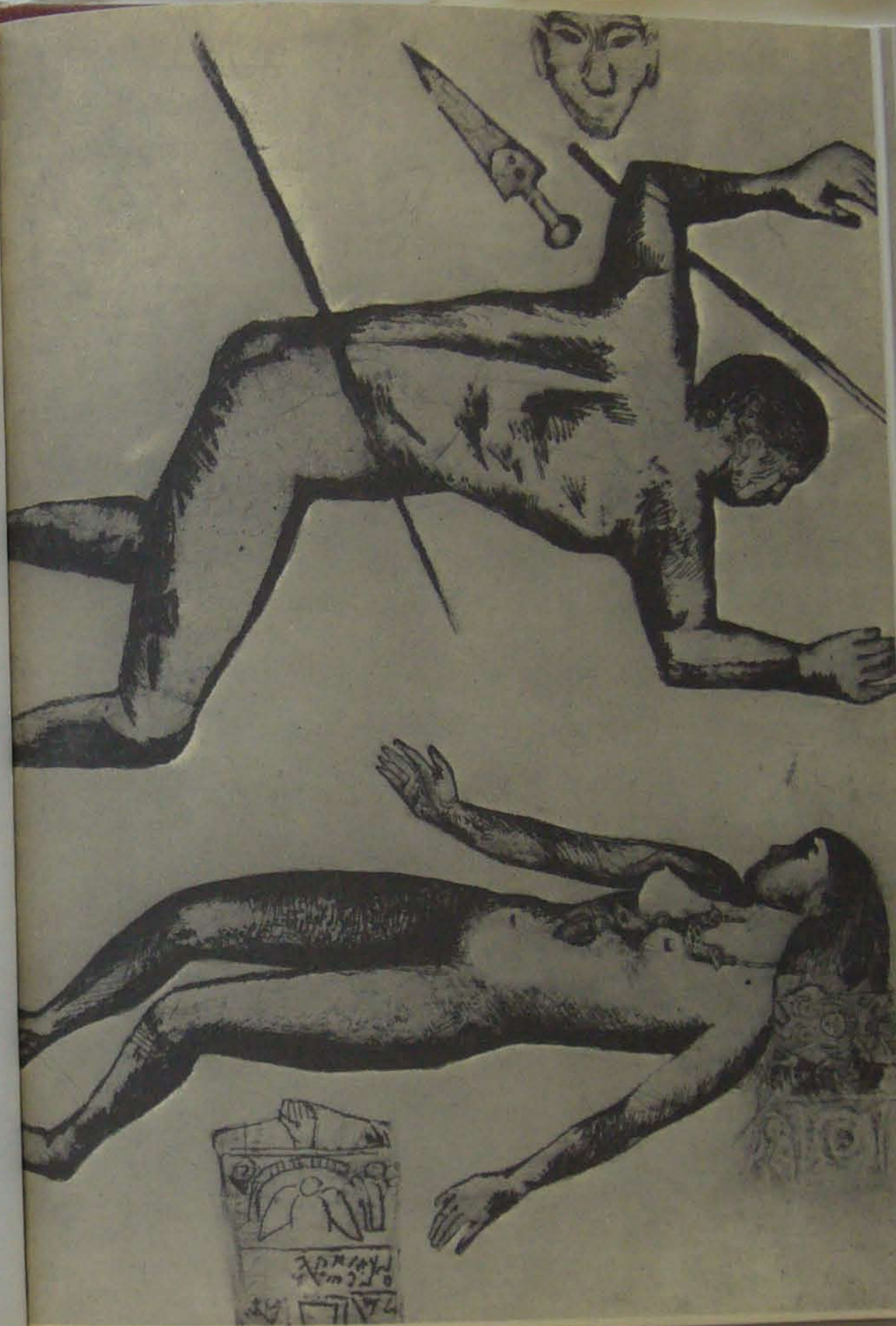
Lid shromážděný podle městských čtvrtí, rokoval po celou noc na nárožích ulic. Jedni říkali, že nezbývá než vyhnat ženy, nemocné a starce; jiní navrhovali opustit město a usadit se daleko v některé kolonii. Ale nedostávalo se lodí a slunce již vyšlo a oni se dosud na ničem nedohodli.

Toho dne nedošlo k boji, neboť byli všichni příliš vyčerpaní. Spáči vypadali jako mrtvoly.

Tu si Kartaginští vzpomněli, když uvažovali o příčině svých zoufalých neúspěchů, že letos nevypravili do Fénicie každoroční povinnou oběť Tyrskému Melkarthovi, a zachvátila je nesmírná hrůza. Bohové, rozhořčení na Republiku, se jim jistě budou mstít dál.

Považovali je za kruté vládce, které obměkčovali úpěnlivými prosbami a kteří se dávali uplácat dary. Všichni byli ubožáci před Molochem Vsesžirajcím. Životy, ano i těla lidí mu patřila. Proto také Kartaginští, aby je zachránili a přitom utišili jeho hněv, měli ve zvyku mu z nich část obětovat. Pálili děti na čele nebo na šíji vlněnými knoty, a protože tenhle způsob usmířování Baala vynášel kněžím mnoho peněz, neopomíjeli jej doporučovat jako nejsnadnější a nejmírnější.

Ale tentokrát šlo o bytí Republiky. A protože každý zisk, jak soudili, se vykupuje nějakou ztrátou, každé vyjednávání se řídí potřebou slabšího a nárokem silnějšího, nebyla zřejmě žádná jejich bolest dostatečná pro tohoto boha, neboť se kochal v bolestech nejstrašnějších a oni mu teď byli vydáni na milost a nemilost. Nezbývalo tedy, než ho plně uspokojit. Příklady dokazovaly, že je to účinný prostředek k zapuzení boží msty. A skutečně věřili, že ohnivá žertva očistí Kartágo. Krvežíznivost lidu to lákalo již předem. Vždyť volba mohla padnout jedině na vznešené rodiny.

Rockwell Kent
1930s?

HERMAN MELVILLE

BÍLÁ VELRYBA

ILUSTROVAL ROCKWELL KENT

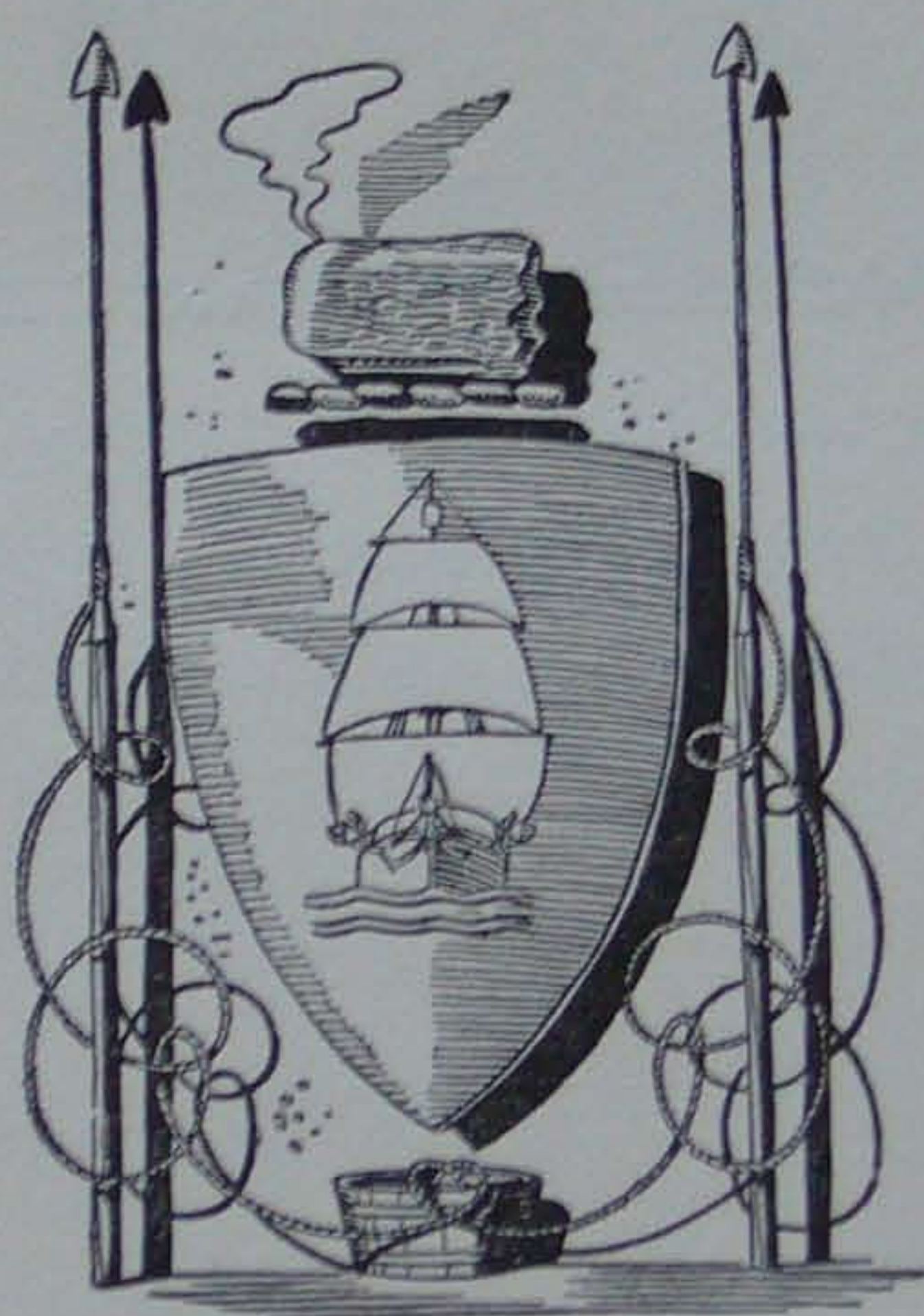

ODEON

Herman Melville

BÍLÁ VELRYBA

Ilustroval Rockwell Kent

ODEON
Praha 1968

iletá
avíli.
ané,
které
ing-
ámé
ovité
razy

ěžitá
. Až
síly
píše,
kým
adou

jako
har-
pím,
mito
to je
i na

stoj-

lnější
snice
ucket
uhrn-
jeho
svou
tečně
ovců,
ulého

KAPITOLA CXXII O PŮLNOCI NA STOŽÁRĚ
HROMY A BLESKY

[Taštego připevňuje provazy ráhno košové plachty hlavního stožáru.]

Uf, uf, uf. Dost už toho hromu! Už je toho hromu tady víc než dost! K čemu je hromobití? Bum, bum, bum. My nechceme bum, my chceme rum, dejte nám sklenici rumu. Uf, uf, uf!“

KAPITOLA CXV PEQUOD POTKÁVÁ MLÁDENCE

A byla věru příjemná ta podívaná i ty zvuky, které připlouvaly před větrem několik týdnů po tom, co byla ukuta Achabova harpuna.

Byla to nantucketská loď *Mládenec*, jež právě naplnila poslední sud olejem a přirazila poklopy nad přečpanými skladišti, a teď, nežli zaměří svou příď k domovu, v radostné sváteční výstroji proploovala vesele, třebaš poněkud marnivě mezi loďmi na lovišti daleko od sebe rozptýlenými.

Tři mužové na stožárech měli na kloboucích dlouhé, úzké červené fábory. Na zádi byl zavěšen velrybářský člun dnem dolů, z čelenu na přídi visela dlouhá spodní čelist poslední zabitě velryby, signály, vlajky a praporky všech barev vlály z lanoví na všech stranách. Všechny tři vrcholové koše měly po stranách zavěšeno po dvou soudcích oleje a nad tím na kosových příčkách hlavního stěžně bylo vidět malé soudky na vodu s touž drahou tekutinou. K hlavnímu stěžni byla přibita mosazná lampa.

Jak jsme se později dověděli, měl *Mládenec* velmi překvapující úspěch, tím pozoruhodnější, že v těchto mořích křižovalo mnoho jiných lodí, které po celé měsíce nechytily ani jedinou rybu. *Mládenec* byl nejen nucen rozdat mnoho sudů hovězího masa a chleba, aby uvolnil místo pro mnohem cennější vorvaninu, ale mimoto musel získat výměnou

Přemysl Kubela
1983

VÁCLAV
PATOČKA

Albatros

Plachty objevují svět

v trupu lodi. Stěžně může být jedno nebo vícedílný, podle potřeby je prodloužen jednou nebo více čnělkami. Ve svislé poloze ho drží soustava lan.

škuner — velmi rozšířený typ námořní plachetnice vyvinutý v 18. století. Viz str. 188.

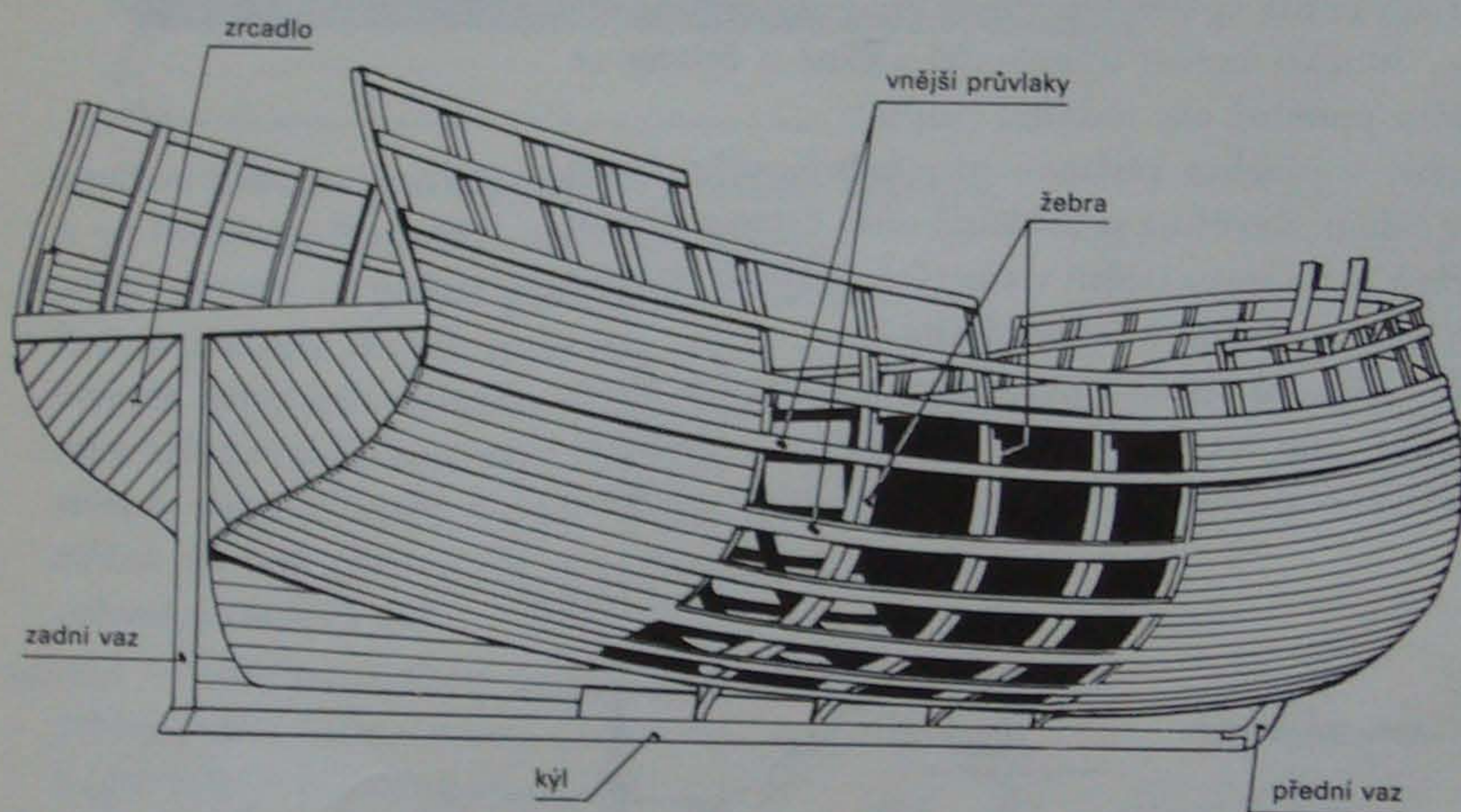
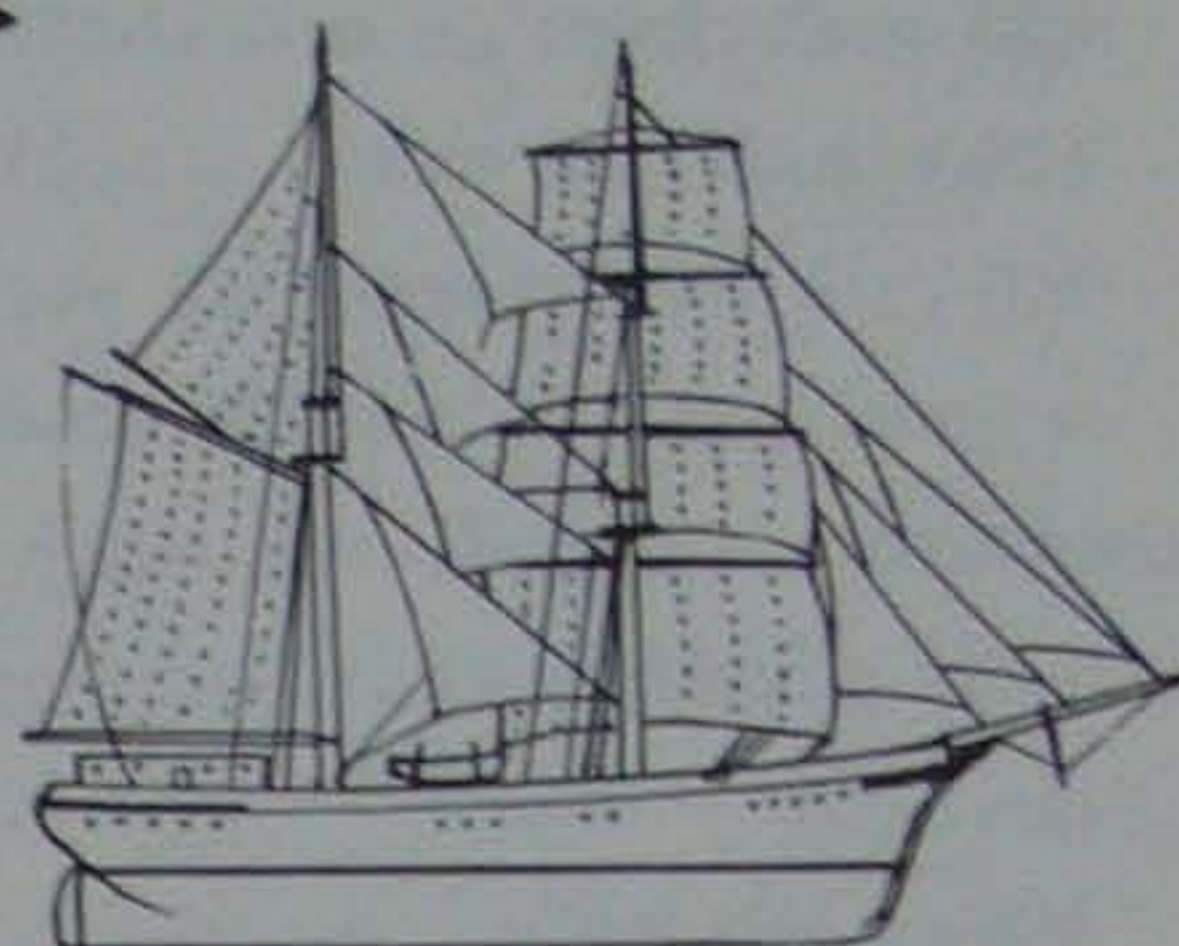
škunerová briga — dvoustěžňová plachetnice z 19. století odvozená od brigy. Liší se od ní oplachtěním zadního stěžně, jež je opatřen škunerovými (podélnými) plachtami. Ostatními rozměry odpovídá brize.

triakontéra — starořecká třicetiveslice. Viz str. 26.

triéra — starořecká válečná veslice. Viz str. 26.

triréma — starořímská obdoba triéry

trup lodi — základní část plavidla, kterou tvoří kostra pokrytá obšívkou a jedna nebo více palub. V nejjednodušším případě je bez paluby.

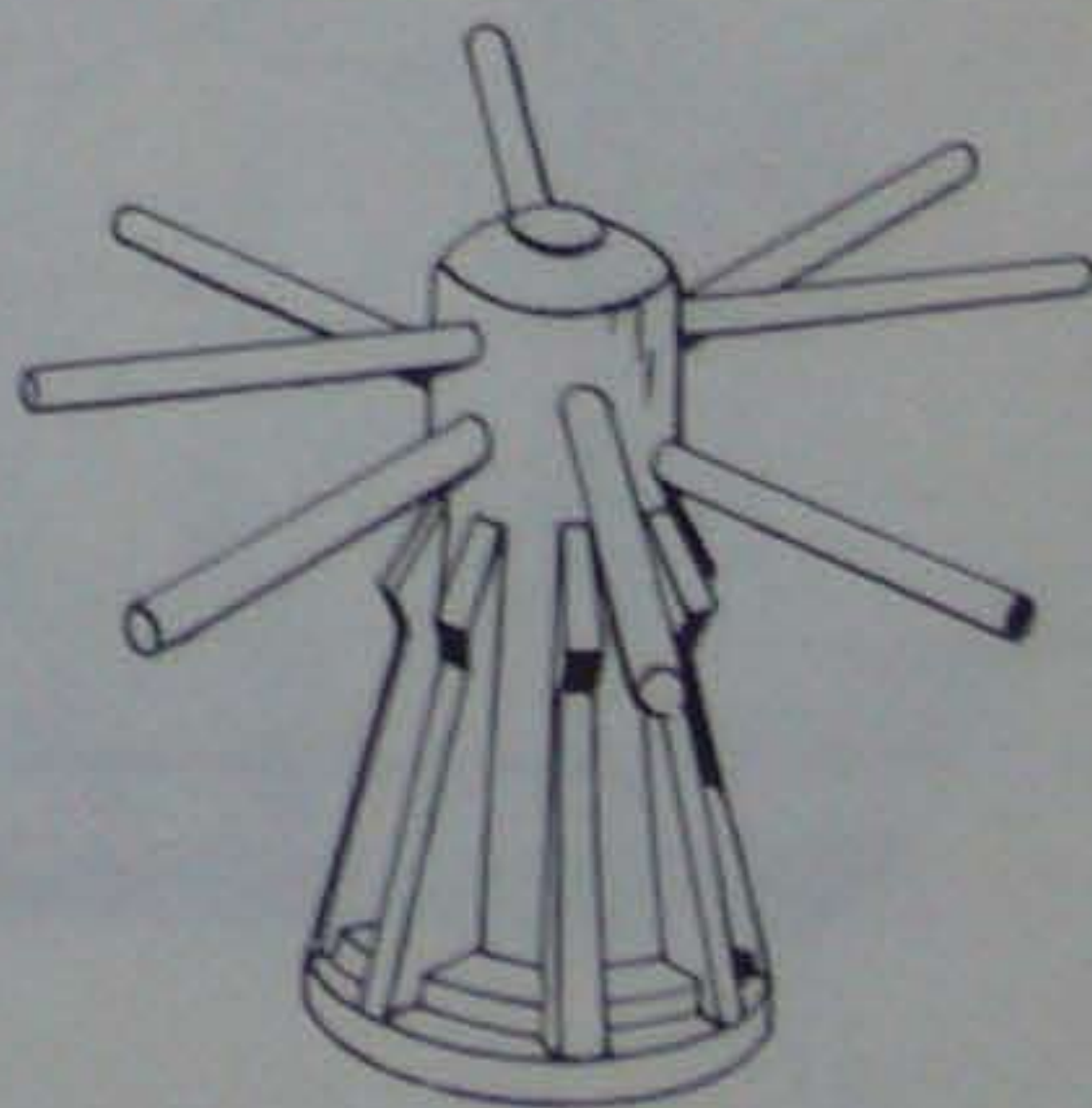
vaz — těž vazník. Dřevěný trám upevněný ve vhodném úhlu na předním (přední vaz) a zadním (zadní vaz) konci kýlu lodi. Na vazech je ukončena obšívka trupu.

veslice — člun nebo loď opatřená jedním nebo více páry vesel sloužících k jejímu pohonu

veslo — prostředek k pohonu člunů a lodí. Veslo je v jednom místě své délky otočně upevněno k boku plavidla. Jeden nebo více veslařů sedí zády k přídi.

vor — nejjednodušší plavidlo sestavené prostým spojením několika kmenů stromů, otepí rákosu apod.

vratidlo — jednoduchý ruční naviják se svislou osou otáčení, používaný na plachetnicích k napínání la-

žovaly příčné ráhno-
nad níž někdy visela
Rovněž uspořádání

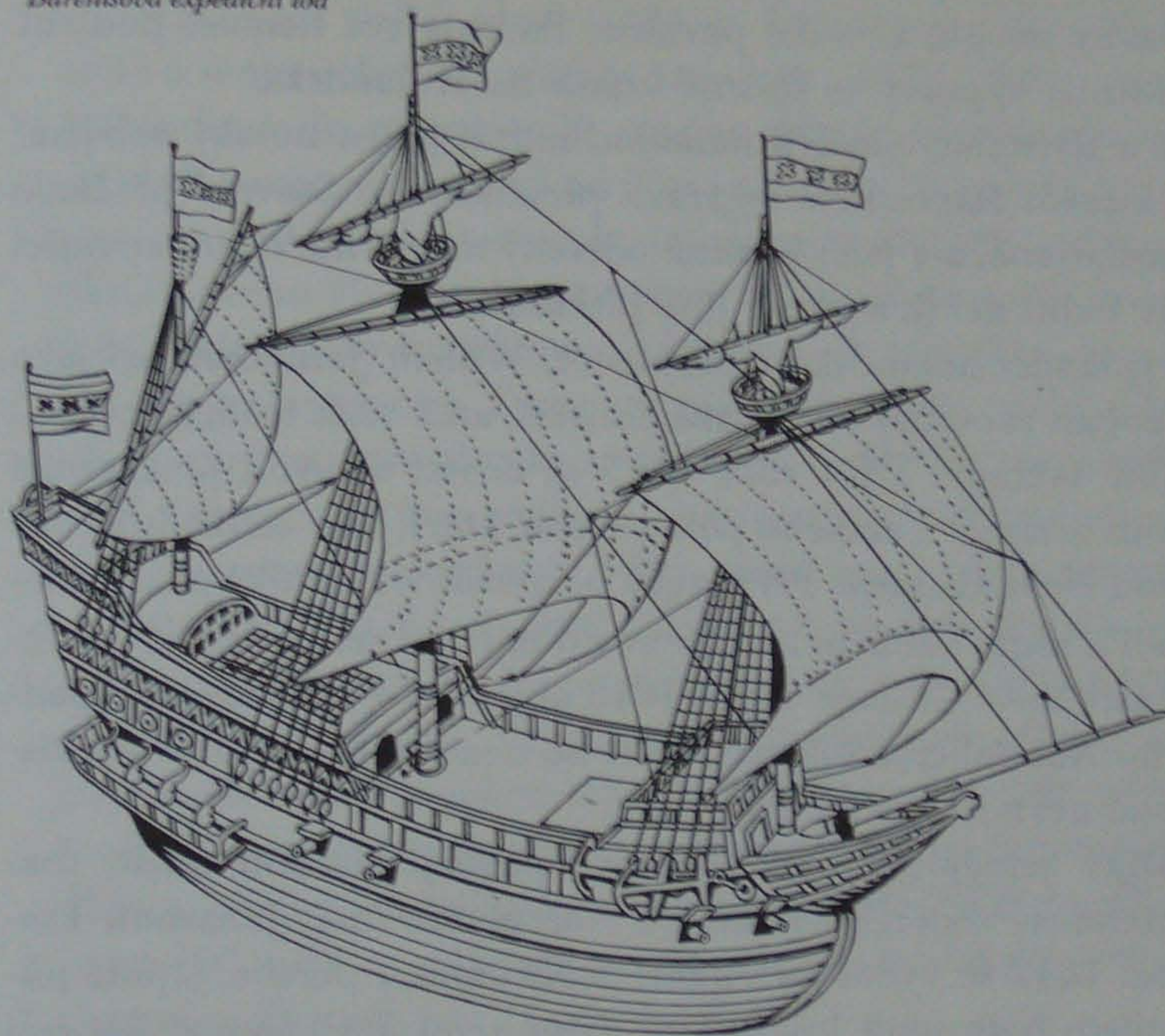
palubních nástaveb
razným a zdobeným
vyrostla do úctyhod-
sahovala záď trupu
a zdobené malbami.
dní kastel byl nepo-
lí zejména předním
m, důstojníkům, du-
běžně několik palub

htění, ale též se sna-
h životnost. Námoř-
pro nejrozmanitější
e tehdejších měřítek
al už prostý slamník
pokrok.

spočívalo v houžev-
i a ve zvládnutí ná-
ta. Někteří z nich se
teré následovalo po
řeplavci byli Willem
man.

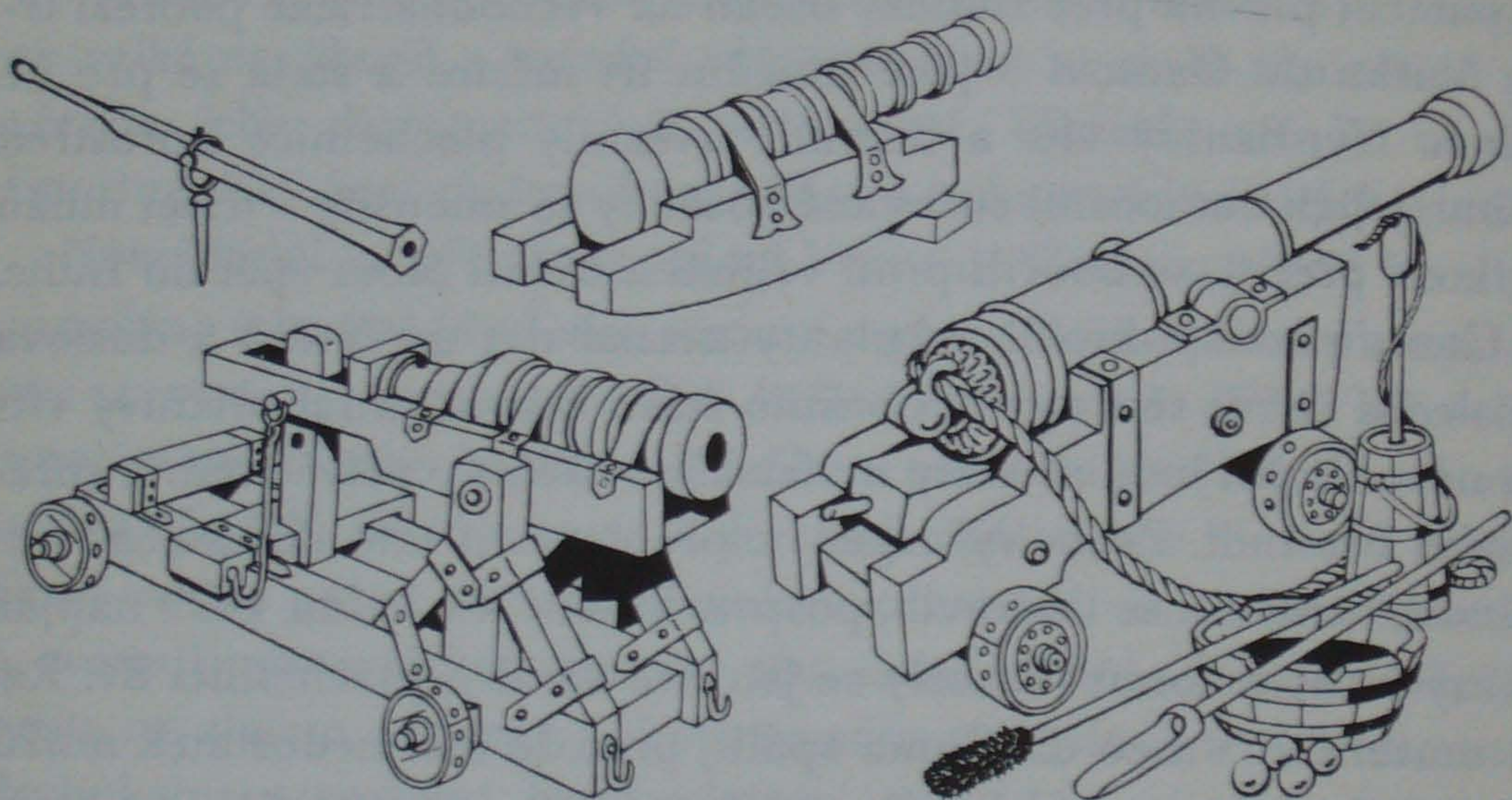
nehostinné končiny
kusech nalézt seve-
et let dříve Angliča-
r, anglický mořepla-
řil.

Barentsova expediční loď

landské kupce, aby otevřeli své napěchované měšce a zaplatili další pokus. Na svou poslední výpravu za severovýchodním průjezdem do Číny vyplul roku 1596. Dvě nevelké plachetnice směřovaly podél ruského pobřeží k severu. Prvním zeměpisným objevem byl Medvědí ostrov, ležící mezi severním Norskem a Špicberky. Samotné Špicberky už tenkrát znali norští a ruští mořeplavci, avšak nazývali je Grumant. Jménem, které toto souostroví nese dodnes, je pokřtil právě Barents. Je však zajímavé, že Holanďané tyto ostrovy považovali za část Grónska. Malá výprava plula podél západního pobřeží Špicber-

Lodní děla: nahore a vlevo dole z 15. století; upravo ze 16. — 17. století

ském poloostrově, ale v celé západní Evropě. Vždyť na Východě bylo nesmírné bohatství, které nemohlo patřit jen Portugalcům a Španělům. Hlásili se o ně zejména Angličané a Holanďané, tyto příští štiky světových moří. V jednom se všichni shodovali: ve snaze získat asijské poklady hlavně loupáním a vykořisťováním, a nikoliv poctivou a tvrdou prací vlastních rukou.

Požadavky na nové lodě zněly naprosto jasně. Musely být rychlejší, větší, odolnější, pohodlnější a lépe se manipulovat. I když se zdálo,

Čtyřstěžňová

Ve s
ho stav
se tam

ČESKÁ TOU
(Cestopisy, de

je výbor z neznámých
pisů, jež v pohledu
latinsky, německy
poutníci z českých
pis ZDENKA I
ŠTEJNA, který p
vání Evropou zav
přijal samou Alžb
vo divadlo a díky
univerzitní města
TEKTANDER Z
ve stejné době
vzdálené Persie,
pronikl na Island.
Z DONINA a O
dy nejvyhledávan
z nich i Ženevu a
do Španělska vyp
Z KOUNIC a ž
zkušenosti z cest
cesty uragán třice
TUS-VESELSK
glie, i JAN AMO
tím vydání svého
z plavby po moři
po čase následo
MANN. ŠIMON
sor pražské unive
ženého morem,
a bojoval proti
(1656-1659) a j
v letech 1659-1
Po třicetileté válce
jezdě - PÁNI
do Nizozemí a
Lyonu, HEŘMA
lie. AMBROŽ PO
našich dálkových
z františkánského

esane z Hojdel neb Pracy z tiela Svateho Jana Krztite
me (svatou zmiru se užíval) o pro czechy esodj lan

te ma
men
a bl
Prav
na
hato
nok
zuka
ka
ravn
blito
csta
neja
Ras
zvel

ČESKÁ TOUHA
(Cestopisy, deník)

je výbor z neznámých
pisů, jež v pohnutém
latinsky, německy, a
poutníci z českých ze
pis ZDEŇKA BR
ŠTEJNA, který při
vání Evropou zavítal
přijít samou Alžbětu
vo divadlo a díky pi
univerzitní města C
TEKTANDER Z J.
ve stejné době dos
vzdálené Persie, stu
pronikl na Island. Jej
Z DONÍNA a OTA
dy nejvyhledávanějš
z nich i Ženevu a Paří
do Španělska vyprav
Z KOUNIC a živým
zkušenosti z cest. M
cesty uragán třicetilet
TUS-VESELSKÝ, c
glie, i JAN AMOS K
tím vydání svého Lab
z plavby po moři z G
po čase následoval
MANN. ŠIMON TU
sor pražské univerzit
ženého morem, švé
a bojoval proti Tu
(1656-1659) a jeho
v letech 1659-1660
Po třicetileté válce po
jezdy" - PÁNI ZE
do Nizozemí a Angl
Lyonu, HEŘMAN J
lie. AMBROŽ PODÍ
našich dálkových tu
z františkánského klá

Carpelis zavražděna Matsei, Oar dynale Ferrariseho, Papež
se a in mote cavallari nyes sanosyie, pryeveselies zavrhad bez Ho
cyeu' gese. Šabit nec d'vog ty nusey nijnicissie tneo maly.

Polopny, Mnohoby je otom slaroneu a przednim vysezo
Dmoca Miesie pravit mulo, nae ostarodavnim prjenatla.

Rytec z dílny Gerarda Valcka, Mapa Ameriky I (America), 12 vedut s charakteristickými párovými figurami, lept a mědiryt.

Stan
 arví
 . Od
) zá-
 riéru
 kých
 kaři,
 fové
 řížu-
 ráví
 TIN
 ceán
 vlast
 xic-
 RU-
 po-
 raté
 ých

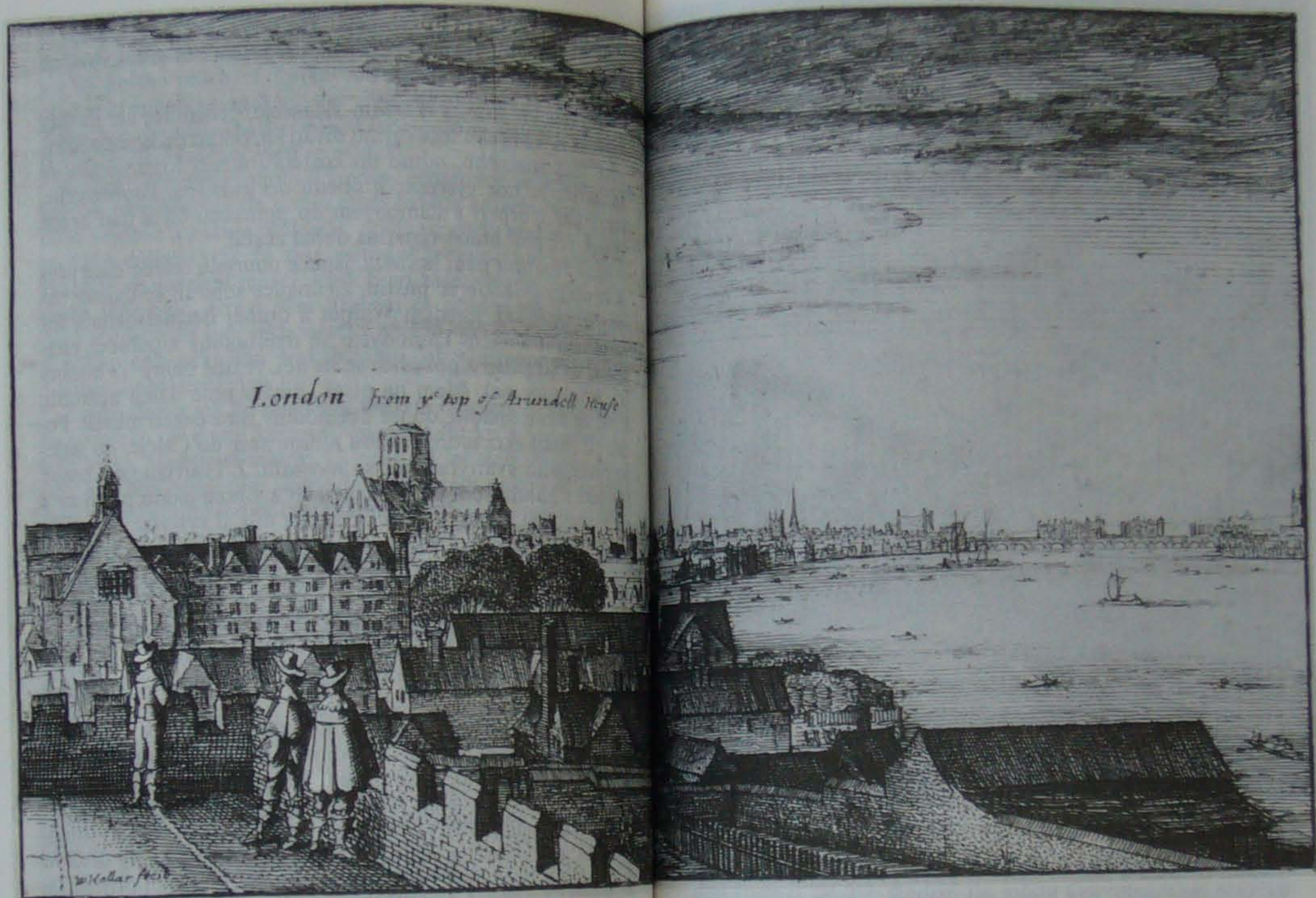
istoria de la
yt.

ti měsících
, když pro-

Útok Indiánů na palác místokrále, ilustrace z knihy Nouvelle Relation vydané v Amsterdamu roku 1720, mědiryt.

ci ze vzdálenosti 40—50 mil, ale pro veliké množství Indiánů a měšťanů to nepostačovalo, spotřebovávalo se tu každého týd-

Václav Hollar, Pohled na Londýn z Arundelova domu, lept.

Bratři ze Šternberka
VÝJEZD ŠTASTNÝ DO NIZOZEMÍ A ANGLIE
(302)

Bratři ze Šternberka
VÝJEZD ŠTASTNÝ DO NIZOZEMÍ A ANGLIE
(303)

Pohled na Hamburk z knihy F. Hoogenbergha *Civitates orbis terrarum*, lept. 1572–1618.

[14. června] Téhož dne k večeru okolo osmé hodiny jsme šťastně a bez překážek dorazili do Hamburku, kteréžto město je ještě opevněnější než Lübeck, neboť má nejen vyšší hradby, ale i valy tak vysoké, že je město sotva vidět, vlastně jen několik věží. Na doporučení pana Komenského jsme se ptali po panu Němcanském, jež nám doporučil také nic netušící Melisch.⁹ Bydlí daleko na Novém Městě u kostela sv. Salvátora, který se teprve staví. A bylo již velmi pozdě; přesto nás Němcanský přijal (žel bohu, neboť to bylo nešťastné ubytování). Spali jsme u něho, dostali jsme i nějaké peřiny. Nedaleko něho žije ve velmi pěkném kamenném domě jeden bohatý žid, který bydlí jako kníže, a jeho žena a děti chodí nastrojeni jako nejvýznamnější šlechta. Nejstaršího syna jsem viděl projít kolem našeho příbytku, byl oblečen do šatu z kanafasu a hedvábí a za ním kráčel sluha. Před domem jsme viděli také jeho nádherné, vsutku knížecí kočáry; v jednom z nich prý jezdila královna švédská, když

Adama Samuela Hartmanna
CESTA ZA PANEM KOMENSKÝM

(250)

před dvěma roky navštívila Hamburk⁷. Koně jsou bílošedí grošáci.

15. Junii dopoledne jsem s panem Cyrilem vyhledal pana Schachmanna, kazatele holandské obce v Altoně, jenž bydlí v Hamburku na Novém Městě U černého medvěda, a vyložili jsme mu účel naší cesty a dali mu též dopisy od Makovia⁸. Náš úmysl se mu zdál poněkud zvláštní, neboť pan Komenský zde podporu již hledal a pro naši obec i obdržel, a také proto, že ani *litterae fidei*⁹ knížecích osob nebyly dostačující etc. Přece však, *audita mea apologia*,¹⁰ nás potěšil a nabídl mi, abych příští sobotu kázal. Zvolil jsem si večerní pobožnost, a protože kázali o katechismu, nechtěl jsem narušovat jejich pořádek, nýbrž přidržel jsem se ho. Téhož dne, když jsem se vrátil do našeho příbytku, již jsem nevyšel, nýbrž rozjímal jsem o zmíněném kázání.

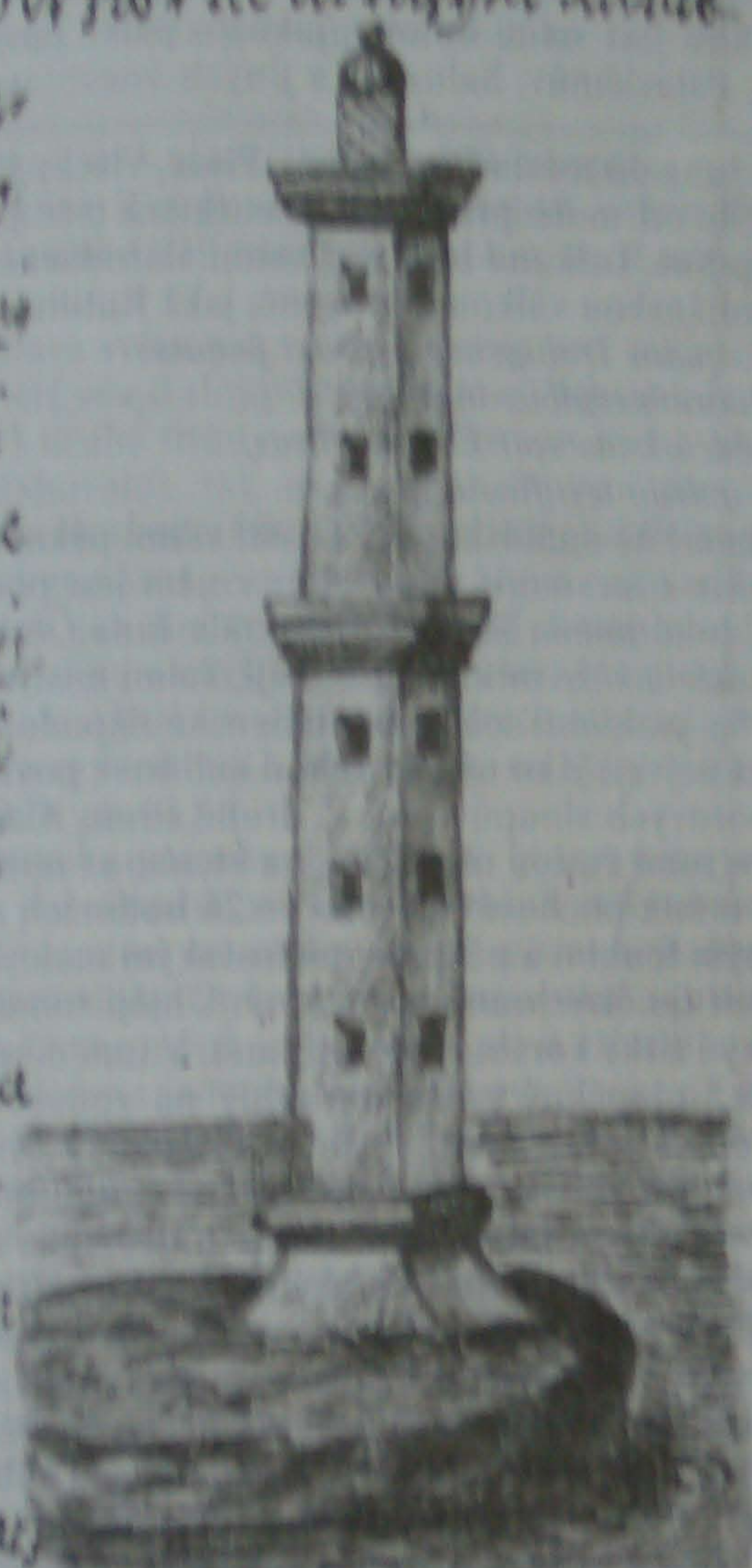
16. Junii jsem celý den zůstal doma a rozjímal. Hněval jsem se pro každodenní opilost našeho hostitele. . . .

Adama Samuela Hartmanna
CESTA ZA PANEM KOMENSKÝM

(251)

Stoły d'vuzibvne avrazymu Xaluc

jej d'la
t'neš d'c
e'v d'vuz
je v'vri
i p'icene
v'omoni
ju w d'e
i w'v'io
e'v'v'ješ
v'v'v' d'c
v'v'v' e'de
v'v'v'v'v'v'v'
v'v'v' v'
v'v'v' v'
v'v'v' v'

Stoły d'vuzibvne avrazymu Xaluc

Majak v Janově, ilustrace z cestopisu Bedřicha z Doubravy, kresba temperou, 1607.

Ota Janeček
1972

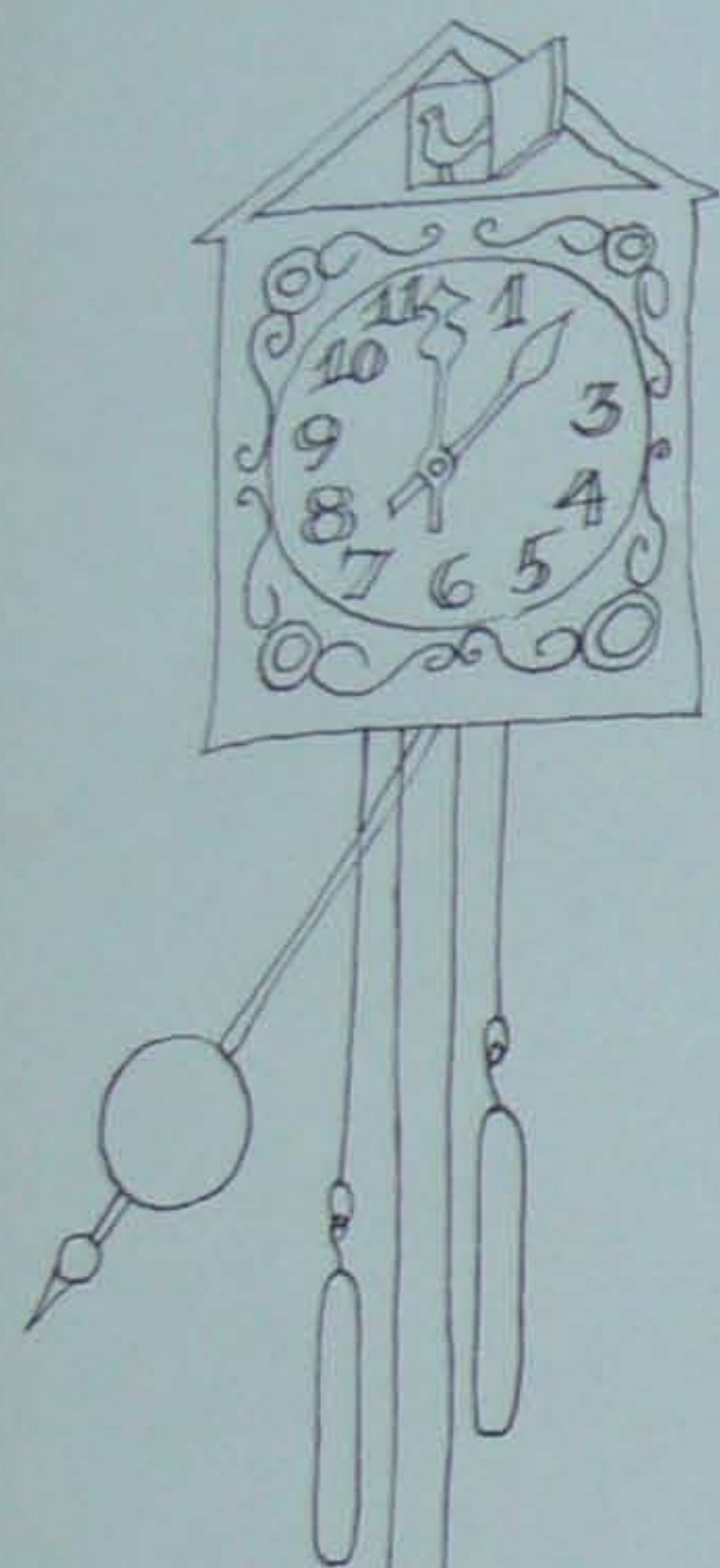
před

FRANTIŠEK
HALAS

OTA JANEČEK

usnutím

PŘED USNUTÍM II

Kam jen ty hodiny v lese pověsili?
To je tam, myslím, Karkulka dala.
Nevěříš? Když jsme tam s mámou byli,
mokrát v nich kukačka zakukala.

Čím se ten ušák, čím se polekal?
Jen na bobek si chudák sotva sed,
pár bobků udělal a tak se hnal,
že pod ocáskem mu zbyl papírek.

POHŘEB V PARKU

Já myslím, že zmrzl! Chudák můj malý!
Kdopak? No ptáček! Z pohřbu už jdou ptáci,
havrani, to jsou přece funebráci,
a za nimi jdou kosi, smutní pozůstali.

Ondřej Sekora
1968

ONDŘEJ SEKORA

KNÍŽKA
FERDY MRAVENCE

ALBATROS
PRAHA

Jiří Šalamoun
1975

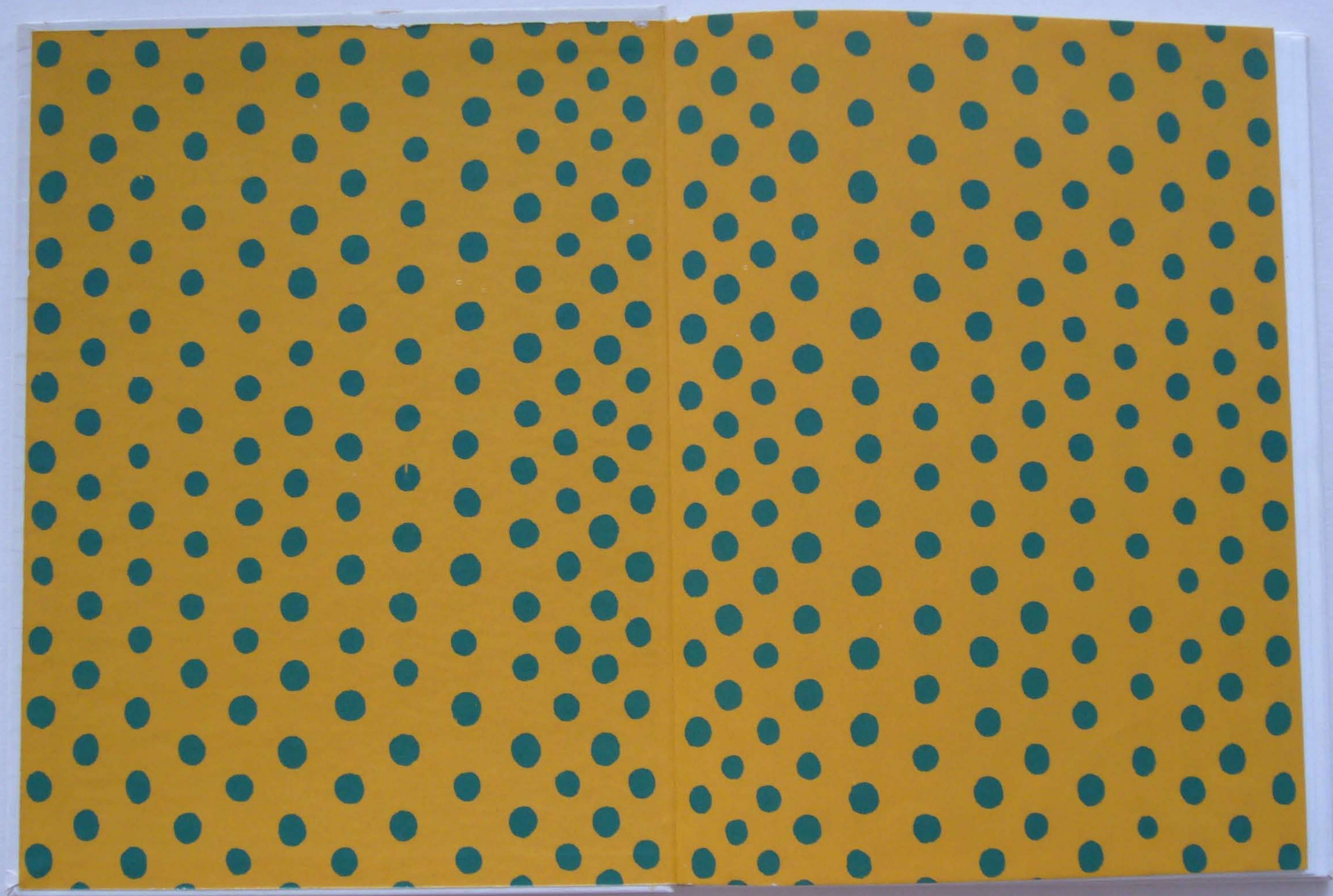
RUDOLF ČECHURA / JIŘÍ ŠALAMOUN:
MAXIPES FÍK

OBR. 41

OBR. 49

RUDOLF ČECHURA
JIRÍ ŠALAMOUN
MAXIPES FÍK

OBR. 1

ALBATROS PRAHA

Již se umí podepsat!

a na každého pokřikoval: „Heč, já už se umím podepsat!
Umím se podepsat!“

OBR.77

A jak šli kolem patníků a sloupů, na každý ten patník a sloup se rychle podepsal. Inu to víte — pes!

Fík dostal nápad...

Fík za volantem

Jednou v poledne pálilo sluníčko tak mocně,
že od toho naskočilo auto.

OBR.78

To bych se mohl trochu projet, napadlo Fíka.

OBR.79

Rozjet se uměl docela dobře.

pro

Za

OBI

Rudolf Čechura / Jiří Šalamoun: Maxipes Fík

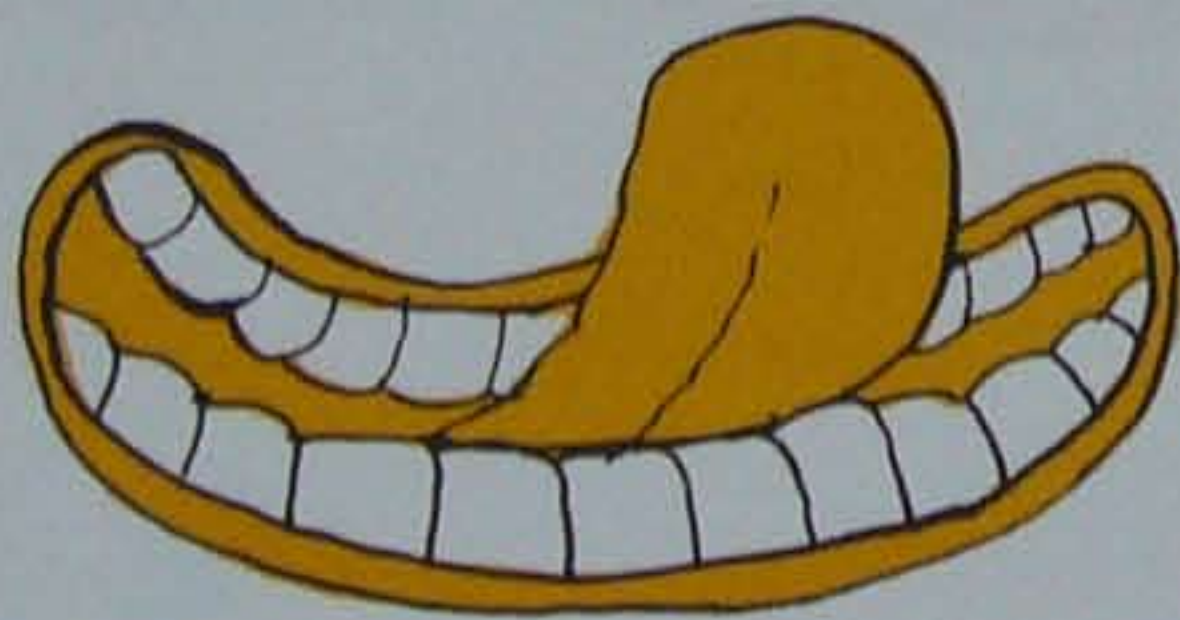
Ilustroval a graficky upravil Jiří Šalamoun
Vydal jako svou 6007. publikaci Albatros,
nakladatelství pro děti a mládež,
v Praze roku 1981
Odpovědná redaktorka Marie Vodičková
Výtvarný redaktor Luděk Vímř
Technická redaktorka Zoe Blahová
Ze sazby písma Baskerville vytiskla
Severografia, n. p., závod 01, Liberec
12,77 AA (text 0,55, ilustrace 12,22), 12,83 VA
Dotisk 1. vydání (50 000 výtisků)
13-718-81 14/42
Vázaný výtisk 37,- Kčs

MEZINÁRODNÍ SÉRIE
Pro děti od 5 let

OBR. 144

OBR. 145

má
Al
OB

OB

OB

OBR.91

OBR.12

13-718-81 14/42
Vázaný výtisk 37,- Kčs

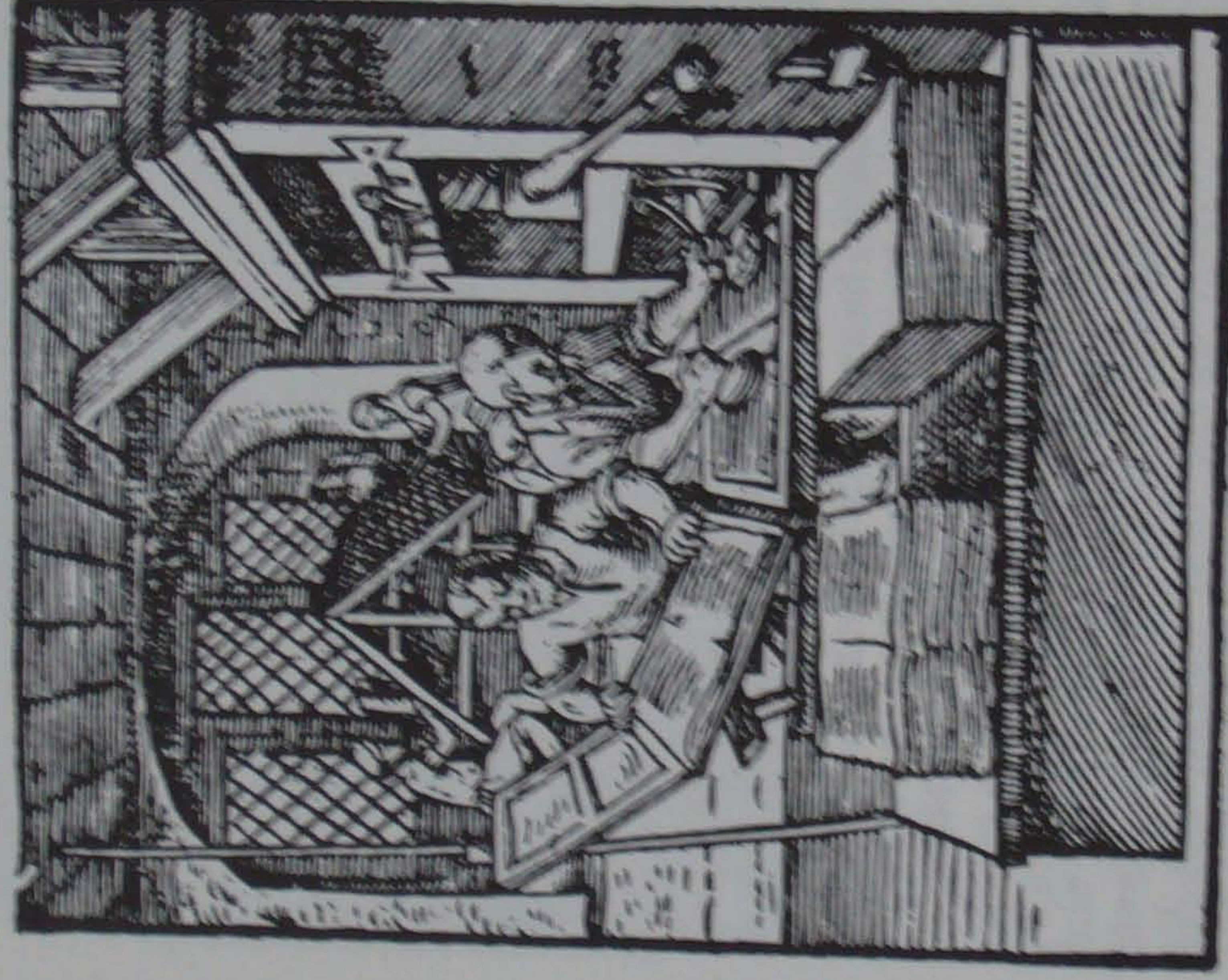

— totiž železo. ACKMIV Haas seI správnou cestou, nemohl se svým vynálezem prorazit. Basilejští knihtiskaři nepřipustili, aby Haas

171. Dřevěný tiskařský lis v podání Josta Ammana, dřevěný. Hans Sachs: *Eigentliche Beschreibung aller Stände auf Erden. Frankfurt am Main 1574*

Der Buchdrucker.

Ich bin geschicket mit der Press!
So ich aufftrag den Firniß press!
So bald mein Dienr den Bengel zucht!
So ist ein Dogn Papiers gedruckt.
Dadurch kompt manche Kunst an tag!
Die man leichtlich bekommen mag.
Vorzeiten hat man die Bücher gschribn!
Zu Meinz die Kunst ward erstlich triebn.

S ij

Dr

nočními soudu m
vat tohoto vynálezu
s malým modelem, k
pro soukromé účely.

Do dějin technické
ku se tedy zapsal až
1800. Lord CHARLES S
strojil ve zmíněném
jovně v Londýně s
lis, který se skládal
stek. Páka lisu byla u
hybovala šroubem p
pák, čímž se síla tlak
dou tohoto lisu bylo
tak velká, že bylo mo
nu stranu archu na je
lou. V roce 1810 ses
Clymer z Philadelphie
kovou desku neuvád
nýbrž soustava pák. T
mý pod jménem Col
podstaté charakter
z poloviny 19. století.

Ironií osudu toto
knihtiskařského lisu
nický pokrok — ta
19. století — už připra
do vývoje výroby kn
než podstatnou. Mám
nález rychlolisu, kter
století otevřel novou
každém kroku setkáv
nebo alespoň zlepšen
síce ke zkvalitnění ti
vitu práce, takže řeme
ly v průmysl. Vynále
znamenal okamžité u
lisem. Nejméně v pr
sloužil dále hlavně
a ani pak ještě není ú
užívá se ho dodnes pr
dy ne při tisku, ale v s

techním listem, s obrazem trůnícího mládence vladaře a znakem českého krále. Vznikl asi v roce 1374, v době, kdy bylo Václavovi pouhých 13 let. Zapůsobila na něho patrně i cesta, kterou podnikl ještě spolu s otcem na přelomu roku 1377 a 1378 do Francie, ke dvoru Karla V., největšího z pozdně středověkých

32. Výsek strany s iniciálou E (Klanění). *Misál Jana Strniště z Jablonné, po roce 1400*

infrat: eos reuelat q̄ iactat.
Hic die etiam aq̄ bñdicit̄ post
missa i iñitac̄ fieri i asyrie. an
foute aquarū i nasyrie t̄m̄ idq̄
ficus cū p̄lo asst̄it̄ n̄r̄ fontey
asyrie. deinde nona d̄ die v̄ro
d̄m̄co p̄t̄ etiam aq̄ bñdicit̄ seq̄ an
foutes asse i n̄o ibi q̄ i medio em̄e
ad asyriaci c̄st̄ab̄. missa n̄o p̄t̄
c̄m̄ c̄m̄. si d̄m̄co euenit q̄ v̄ḡl̄
i n̄festo ep̄y. ad missa hac die p̄
cessio n̄o agit̄. si si die d̄m̄co euēit
ad asyriaci an̄. foutes asse. v̄ d̄ne
aput̄ te est vice. Et in oīe tuo videbim̄

DEUS q̄ v̄ngētis d̄o. iun̄e
filii tui baptisimo fluēta
s̄c̄ificāe voluisti aquarū. d̄ant̄ re.
nati aqua i sp̄i s̄co p̄uenit̄ ad
ḡaudia et̄na m̄c̄am̄. Pen̄ iun̄e
tu. **V̄n̄ iun̄e i n̄fante n̄i** t̄odie te
lecta s̄ue. **En̄o iun̄ctis s̄ue v̄s v̄ oīs**
terre **d̄o d̄s t̄uē v̄ngētis quere**

inostā e
v̄ngētis
ditu v̄n̄
incolūte
sp̄e i n̄fatu
em̄e sp̄y
em̄e n̄o p̄
See adve

DEUS qui d̄odie
genuū tuū ge
dūte reuelat̄ cōdere.
qui iam te ex fide n̄p̄
ad cōcept̄ d̄i sp̄e t̄u
p̄dicam̄. **Pen̄ d̄e**

Hec die d̄is. **Si**
iun̄are i n̄fate
iun̄ tuū i ḡn̄ d̄m̄ s̄c̄
q̄ car̄ t̄e v̄re op̄iet̄.
go p̄los. sup̄ te aut̄ o
ḡl̄a eius i n̄e v̄debi.
v̄it̄ ḡntes i iun̄e t̄u
splend̄e or̄is t̄u de
t̄uū oculos tuos i
isti cōgregat̄ v̄n̄it̄
de lōge v̄n̄it̄. **Et** sic
n̄rgēt̄. **Et** sic v̄debis i a
iun̄ct̄ i d̄m̄ct̄. **Et**
eusa fuit̄ ad te i n̄fatu
for̄tudo ḡntū v̄n̄it̄
d̄m̄o car̄n̄es op̄iet̄ te
tu i n̄d̄m̄ i t̄ep̄m̄. **Et**
v̄n̄it̄. **Et** sic i t̄m̄is t̄e f̄e
deu d̄m̄no v̄n̄it̄ t̄u

O ius d̄s̄t̄a v̄n̄it̄. **Et**
retes i n̄d̄m̄ d̄m̄o iun̄ct̄
i iun̄ct̄ i n̄fatu q̄n̄ ḡn̄ d̄m̄

A n̄a d̄ **q̄ bonū** **Et** d̄m̄
i v̄n̄it̄ cū iun̄ct̄. **Ad**